

úředníků do státní služby (I. 4, 25, 164, 199, 341 a mn. j.), pro jeho úsilí o češtinu v úřadech (I. 565). Samostatnou statí jsou dokumenty o boji za českou universitu v Praze (k r. 1882, II. 1431, 1537 a j.). Konečně ještě několik zajímavostí: tak se odtud dovídáme (I. 911), že Ruber připravoval r. 1883 práci o moravském tribunálu, Mil. Tyrš 1881 si stěžuje Randovi do potíží se svou habilitací (I. 1145), prof. Ursíny 1904 přednáší návrh na sloučení české techniky v Brně s budoucí moravskou českou universitou (I. 1164 s konceptem Randovy odpovědi!), je tu i zachována výplata honoráře za poslední Randův příspěvek (kritika Wellspachera v Právniku, II. 1730), Randovo doporučení známého kn. R. Taxise do Rumelie (II. 2390, 2798) a konečně i oznámení spolku Všehrdu o statutech Randova fondu (II. 3005). Pořadatel vyslovil přání, aby se nám dostalo publikace korespondence Randovy, referent by chtěl být neskromný a přát si, aby vedle jeho korespondence došlo i na vydání nejvýznačnějších Randových děl, po př. i těch prací a poznámek, které se nám zachovaly jen v rukopisech. Byla by to malá splátka velikého dluhu památce Antonína Randy.

Č a.

DR. ALOIS JINDŘICH—DR. JAR. PODLIPSKÝ: *Pensijní pojištění soukromých zaměstnanců*. Souborný popis a výklad. 8°, str. 672, Praha 1934, Právnické knihkupectví a nakladatelství (V. Linhart). — *Zákony o jednotlivých odvětvích sociálního pojištění patří k nejsložitějším a současně k »nejodbornějším« zákonům vůbec t. j. jejich znalost u právníků neodborných právě pro zvláštnost a komplikovanost materie jest notoricky pramalá. Je dále známo, že čím starší je některé odvětví sociálního pojištění, tím komplikovanější jsou normy o něm, v důsledku množství doplňků a zlepšení, jichž se pojištění průběhem času dostalo. Tím je také bohatší praxe, bez jejíž znalosti rovněž není praktickému právníku úspěšně možno se orientovati v daném oboru. To vše vyvolává potřebu důkladných pomůcek a komentářů a ovšem i poměrně značnou jejich produkci, alespoň u srovnání s jinými právními obory a v našich poměrech. Nevyjde téměř významnější zákon z oboru sociálního pojištění, aby v zápětí nevyšlo hned několik komentářů. Pokud však jde o komentář takové úrovně, jakou vykazuje kniha Jindřichova a Podlipského, jest jeho vyjití vždy uvítati. Je to ostatně zatím jediný výklad zákona o pensijním pojištění č. 26/29 ve znění nedávno vyšlé novely č. 117/34 (a pokud víme, chystá se další pouze jediný).*

Zákon č. 26/29, který postavil pensijní pojištění na nové základy, znamenal jistý mezník v jeho vývoji. Komentáře, které vyšly krátce po jeho vydání (Gallas, Jindřich, německý Lippertův), nemohly ještě podati informace o tom, jak judikatura a ostatní praxe bude jeho ustanovení vykládati. Teprve novela č. 117/34 dává komentátorům možnost podati bohatý materiál k výkladu a použití zákona z r. 1929, jak ho přinesla pětiletá praxe. Této možnosti využili autoři způsobem téměř vyčerpávajícím. A v tom spočívá hlavní cena jejich knihy. Není jediné právní normy týkající se pensijního pojištění, ale snad ani jediného významného judikátu a rozhodnutí, aby nebyl v komentáři uveden.

Autoři rozdělili knihu na čtyři díly: V prvním podávají vývoj pensijního pojištění a souborný popis dnes platného zákona, v druhém otiskují text zákona (ve znění novely) s výkladem k jednotlivým paragrafům, v třetím otiskují novely k pensijnímu zákonu v autentickém znění, příslušné mezinárodní smlouvy a ostatní normy mající význam pro pensijní pojištění a dále resoluce zákonodárných sborů usnesené při projednávání novely z r. 1934. Ve čtvrtém dílu jsou otisknuty vzorce formulářů používaných u Všeobecného pensijního ústavu, vyplněných praktickými případy (zde jsou otištěny některé, jichž používá jediné úřadovna A v Praze, což může vésti v obvodech ostatních úřadoven k nedorozumění).

Jak vidno, rozhodli se autoři pro rozdělení výkladu o obsahu zákona na souborný popis, v němž srozumitelně a instruktivně reprodukuji obsah

zákona a doplňujících norem (upozorňuji zvláště na pěknou tabulku zaměstnaneckých kategorií, podléhajících pojištění a množství příkladů výpočtu dávek, vzatých z praxe) a na text zákona s poznámkami, kde podávají výklad jednotlivých pojmů a ustanovení, přidržující se interpretační praxe Všeobecného pensijního ústavu, po případě vyšších instancí. Zde je také pod čarou uvedena bohatá judikatura, zejména nejvyššího správního soudu a vrchního pojišťovacího soudu. Důvodem tohoto rozdělení byla snaha dáti v souborném popisu i čtenáři věci neznalému přehled o hlavních zásadách zákona, jeho pojmech a spojitosti jednotlivých ustanovení, tedy dáti mu jakousi průpravu pro pochopení vlastních ustanovení zákonných, byť komentovaných. Není pochyby, že tím kniha obsahově velmi získala. Naproti tomu nelze zamlčeti, že tím poněkud utrpěla přehlednost knihy. Autoři, nechťeli-li se opakovati, musí činiti v poznámkách k zákonu odkazy na souborný výklad. V textu tohoto výkladu jsou pak na př. otiskovány jiné právní normy potřebné pro použití pensijního zákona (na př. §§ 26—28 nař. č. 8/28 o doručování), pokud nejsou otištěny v přílohách (v 3. dílu knihy), dále jsou již zde pod čarou otisknuty i některé judikáty (na př. nejvyššího soudu o náhradě škody pro nepřihlášení k pojištění).

Ukazuje se též zde — jako už jinde častěji —, že t. zv. »kapesný formát«
zákonů u větších komentářových prací není již vhodný. Poněvadž se na jedinou stránku mnoho nevejde, nutno věci týkající se téže otázky otiskovati na různých stránkách. Ale nehledě k tomu, je jisto, že obšírnou komentací se též vlastní text zákona roztříští mezi výkladem a judikaturou na množství stránek a stává se též nepřehledným, zejména pro rychlé vyhledání několika souvislých ustanovení a pod. Kniha pak nabývá přílišného objemu, takže se už dávno nevejde do kapsy, aby se mohla právem zváti kapesným formátem. To vše ovšem není výtka autorům, nýbrž zavedené nakladatelské tradici formátové, která m. j. na tomto případě se ukazuje už překonanou pro složitost právních norem a poměrů. Naopak autoři se své strany učinili vše pro přehlednost knihy, tak zejména velmi důkladným věcným rejstříkem.

V celku dlužno knihu označiti za znamenitou příručku, která o všech otázkách z oboru pensijního pojištění informuje způsobem dosud nejzevrubnějším a nejúplnějším.

Doc. Dr. Zdeněk Neubauer.

VOJTECH BADÍK: *Prechodné ubytovanie vojska na Slovensku a Podk. Rusi*. Turč. Sv. Martin, 1933, 8°, str. 62. Cena Kč 11.—. — Prechodné ubytovanie vojska pri zvláštnych príležitostiach, menovite pri prechodoch, koncentráciach, cvičeniach v zbrani a iných dočasných príležitostiach, je veľmi dôležitou a zodpovednou úlohou nie len vojenskej ale aj politickej správy. A preca neboly dosiaľ súborne sossbierané, s platnými čl. zákonmi srovnané a preložené na túto otázku sa vzťahujúce početné predpisy, následkom čoho dochádzalo, pre neznalosť príslušných ustanovení, k mnohým nedorozumeniam a ťažkostiam. Autor vykonal sostavením tejto pečlivej a prehľadnej príručky, opatrenej podrobným obsahom a abecedným ukazovateľom (registrom), veľmi záslužnú prácu jak v prospech zainteresovaných úradov a majiteľov domov a pozemkov, tak aj k dobru vojenskej správy.

— pp —

PRAVIDLÁ POLICAJNÉHO TREŠTNÉHO POKRAČOVANIA A TREŠTNÉHO STOPOVANIA NA SLOVENSKU A PODKARPATSKEJ RUSI. Sostavili Vojtech Badík a Andrej Stašik. Vyd. vlastným nákladom v Trenčíne, 1933, 8°, str. 470. Cena Kč 50.—. — Roztrúsenosť a nesnadná prístupnosť mnohých predpisov týkajúcich sa policajného trestného pokračovania a stopovania viedla autorov tejto obsiahlej príručky k snahe po sostavení všetkých ustanovení zákonných, i nariadení a výnosov ústredných úradov, ako aj rozhodnutí N. S. S., vzťahujúcich sa na policajný proces pred administratívnymi a obecnými úradmi. Autori, veľmi